

Fremskridt og ønsker videregaaende Fremskridt, end Højre og de konservative Partier ønske, kunne derfor meget vel være klare over, at det ikke er til Gavn for et Land, at den konservative Faktor i Udviklingen svækkes i den Grad, som Højre politisk set er blevet svækket her i Landet. Vil man se hen til Lande, hvor der er kraftige og levedygtige konservative Partier, som ere i Stand til at yde Udviklingen den Tjeneste, som konservative Partier undertiden kunne yde den, nemlig den at træde til og lede Forholdene paa en Tid, hvor den politiske Udvikling af andre Partier maaske er bleven ført længere frem, end det er sundt og naturligt, og end Samfundet er i Stand til at fordøje, vil man indse, at den Funktion, som et konservativt Parti har kunnet øve f. Eks. i England, afskærer man sig fra at faa øvet her, netop fordi man her har den privilegerede Valgret. Se til Tyskland og se til England, og De ville se, hvorledes konservative Partier under den almindelige Valgret kunne vokse sig saa stærke, at det ingenlunde er udelukket, at de til Tider ogsaa kunne have Flertal i en Forsamling, sammensat efter fuldkommen almindelig Valgret eller i hvert Fald efter noget, der nærmer sig saa meget til den almindelige Valgret som den nuværende Valgordning i England.

Det ærede Medlem fra Maribo (Chr. Reventlow) spurgte i en Tale, han holdt under Finanslovens første Behandling, om vi da altid her til Lands skulde slaas om Formerne, om vi ikke en Gang kunde komme ud over dette efter hans Mening mere barnlige Stadium i vort politiske Liv og komme til at slaas om nogle af de store sociale Spørgsmaal. Jeg tror, vi godt kunne komme ud over det. Vi se, at man ikke i England og Tyskland slaas om Forfatningsrevisioner. Man kunde komme ud over det paa den Maade, at den almindelige Valgret bliver fuldt ud anerkendt som det bærende. Først i det Øjeblik det sker, ere vi ude over en Kamp om de forfatningsmæssige Former, og saa kan Kampen føres paa mere reel Grund.

Nu er det ingenlunde min Mening med disse Bemærkninger at ville sige, at jeg ønsker, Landstinget skal være en Kopi, et Aftryk af Folketinget, og jeg maa ud tale, at det Forslag om Landstingets Sammensætning, som ligger paa Tingets Bord fra den radikale Gruppe, giver os et Landsting, som der efter min Mening ikke er nogen Grund til at have. Saa maatte vi hellere gaa over til et rent Etkammer-

system. Men jeg tror, at Tokammerssystemet er gavnligt for os. For det første, fordi det ligger i den politiske Tradition, og jeg har altid været af den Mening, at man ikke uden dyb Nødvendighed skal forandre en politisk Tradition, som er af nogen Betydning. Dernæst fordi jeg mener, at intet er saa farligt for det virkelige og sunde Fremskridt som dette, at Fremskridtet kommer pludseligt, voldsomt, før Samfundet ret er i Stand til at optage det og fordøje det. Saadanne voldsomme og pludselige Fremskridt risikerede man unægtelig ved et Etkammersystem, medens der derimod i et forstandigt Tokammersystem er en Regulator, som sikrer den nøjere Overvejelse, den mere besindige Drøftelse og Prøvelse af, om den og den Reform nu ogsaa virkelig passer ind i Landets politiske Konstitution, som den i Øjeblikket er. Derfor ønsker jeg et Landsting, som vel er grundlagt paa den almindelige Valgret i den Forstand, at der ikke maa være økonomiske Privilegier, ikke Standsprivilegier, ikke heller Kundsksprivilegier: akademisk Dannelselse og deslige, men saaledes, at der ved Siden deraf alligevel sikres ved det ene af Tingene en noget roligere og besindigere Overvejelse end ved det andet. Det kan tænkes opnaaet paa mange forskellige Maader, kun maa der ikke være Tale om Privilegier af den Art, som jeg her har talt om. Men noget saadant sikres ikke ved det foreslaaede Landsting, der bliver her Tale om to Alen af eet Stykke.

Man skal nu ikke her rive mig Juni-Grundlovens Landsting i Næsen. Ganske vist vilde Juni-Grundlovens Landsting, overført paa vore Samfundstilstande og politiske Forhold nu, kun blive en Kopi af Folketinget. Men da Juni-Grundlovens Landsting kom til Verden og fungerede, vare de politiske Forhold endnu saa udviklede, at den Valgbarhedscensus, der var given der, Aldersbestemmelsen og Bostadsbaandet m. m. vare tilstrækkelige til at sikre en ganske anden og meget mere konservativ Sammensætning af Landstinget end af Folketinget. Det viser den politiske Historie tydeligt nok. Nu for Tiden maa denne Forskel vel søges paa en noget anden Vis, og jeg har altid hørt til dem, hvis Tanke, naar den dvælede ved Muligheden af en Forfatningsforandring, har søgt hen til Juni-Grundlovens Alternativ om Landstingets Sammensætning ved Valg af de kommunale Forsamlinger. Jeg vil ikke binde mig saa absolut dertil, at jeg ikke vil kunne gaa ind paa nogen som helst